

2010. február 10., szerda

Közelmúltbeli földrengés Haitin

P7_TA(2010)0015

Az Európai Parlament 2010. február 10-i állásfoglalása a közelmúltbeli haiti földrengésről

(2010/C 341 E/02)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kanadai Iqaluit-ben, 2010. február 6-án tartott G7-csúcstalálkozóra,
  - tekintettel a 2010. január 25-i montreali miniszteri előkészítő konferencia következtetéseire,
  - tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, Ashton bárónőnek a Haiti földrengéssel kapcsolatos, 2010. január 20-i vitájára,
  - tekintettel a 2010. január 18-i brüsszeli Külügyek Tanácsa különleges ülésének következtetéseire,
  - tekintettel a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusra,
  - tekintettel az Egyesült Nemzetek Haiti Stabilizációs Missziójára (MINUSTAH),
  - tekintettel a Michael Barnier által készített „Egy európai polgári védelmi erőért: európai támogatás” című, 2006. május 9-i javaslatára;
  - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2010. január 12-én Haitit a Richter-skála szerint 7,3-as erősségű földrengés rázta meg számos erőteljes utórezgéssel, amelyek a mai napig éreztetik hatásukat az országban, többek között katasztrófális csapást mérve Port-au-Prince-re, Jacmelre és a régió más településeire,
- B. mivel a jelentések szerint a szerencsétlenségnek 200 000 halottja, 250 000 sebesültje és több mint 3 millió közvetlen érintettje van,
- C. mivel az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatalának (OCHA) jelentése szerint országszerte csaknem egymillióan szorulnak menedékre, és a lakóhelyüket az országon belül elhagyni kényszerülők száma akár 600 000 is lehet,
- D. mivel a haiti kormány becslései szerint 235 000-en hagyták el Port-au-Prince-t és akár egymillió is lehet azoknak a száma, akik a városokból vidékre menekülnek, nyomást helyezve ezzel a már így is sebezhető közösségekre,
- E. mivel már a földrengést megelőzően sem volt biztosított az alapvető élelmezés közel 1,8 millió ember számára ebben az országban, ahol a népesség majdnem 60 százaléka él vidéki területeken, 70 százaléka pedig kevesebb, mint napi 2 dollárból,
- F. mivel a politikai stabilitás több évtizedes hiánya a földrengés előtt is hozzájárult az állami intézmények és azok azon képességének meggyengítéséhez, hogy biztosítsák az alapvető közszolgáltatásokat, és mivel a földrengés által okozott károk megakasztották az állam azon képességét, hogy hathatósan reagáljon a segítségnyújtási szükségletekre, ami tovább súlyosbította a helyzetet,

2010. február 10., szerda

- G. mivel a Bizottság abban állapodott meg, hogy 137 millió eurót biztosít rövid távú és legalább 200 millió eurót közép- és hosszú távú igényekre, a tagállamok pedig további 92 millió eurót,
- H. mivel Haiti a becslések szerint körülbelül 1 milliárd dollárnyi külső adóssággal küszködik, amely Haiti fejlődését már a földrengés előtt is akadályozta, és amely megnehezítheti az ország újjáépítési erőfeszítéseit,
- I. mivel Haiti azon képességének azonnali újjáépítése, hogy működő demokrácia legyen és működő kormánnyal rendelkezzen, alapvető része annak, hogy az első fázisból – a sürgősségi segélynyújtásból – a második fázisba – a nemzet újjáépítése – lépjen,
1. Összinte részvételének és együttérzésének ad hangot Haiti lakossága felé, és szolidaritását fejezi ki a többi nemzettel, illetve a nemzetközi szervezetek személyzetével, így az ENSZ és a Bizottság alkalmazottaival is a földrengés által az emberi életekben okozott veszteségek és pusztulás miatt;
  2. üdvözli a haiti hatóságok és a civil társadalom, valamint az ENSZ, a nem kormányzati szervezetek és a bilaterális adományozó szervezetek arra tett erőfeszítéseit, hogy megsegítsék Haiti népét, valamint elismerését fejezi ki az Unió segélyszervezeteinek és a magánszemélyek munkájával kapcsolatban;
  3. kéri, hogy készüljön átfogó értékelés a lakosság rövid és hosszú távú szükségleteinek feltárására és az EU a helyreállítási folyamatban – a sürgősségi segítségnyújtás, a rehabilitáció és az újjáépítés három szakaszában – játszó szerepének meghatározására; kéri a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb értékelje a Haitin bekövetkezett humanitárius válsághelyzetre adott európai válaszlépéseket, és terjesszen elő javaslatokat az uniós fellépések további javítása érdekében a jövőbeli hasonló helyzetekre;
  4. sürgeti, hogy uniós prioritást kapjon a menedékszállók, az orvosi létesítmények, a logisztikai támogatás és az élelmiszer biztosítása, valamint az újjáépítési erőfeszítések és a humanitárius helyzet javítása során nyújtott segítség, azzal, hogy az olyan veszélyeztetett csoportok kerülnek középpontba, mint a nők és a gyermekek; felszólítja a tagállamokat, hogy legyenek felkészülve az ENSZ segítségnyújtással kapcsolatos kéréseinek teljesítésére;
  5. súlyos aggodalmának ad hangot a veszélyeztetett személyek, különösen a nők jóléte miatt; felszólítja a Bizottságot és az ENSZ-t, hogy fordítson különös figyelmet a nők újjáépítési erőfeszítéseiben történő részvételének azáltal, hogy aktívan bevonják őket valamennyi segély- és újjáépítési program rehabilitációs, rekonstrukciós és értékelési fázisába;
  6. hangsúlyozza, hogy a felügyelet nélküli és szüleiktől vagy szokásos gondozóiktól/gondviselőiktől elválasztott gyermekeknek olyan szolgáltatásokat kell nyújtani, amelyek célja, hogy a lehető leggyorsabban újraegyesítsék őket szüleikkel vagy szokásos gondozóikkal; felszólítja az EU-t és a nemzetközi közösséget, hogy sürgősen értékeljék, hogy mekkora szükség van összehangolt tervre a földrengés következtében árván maradt több ezer gyermek problémájának kezelésére; rámutat az emberkereskedelem incidenseinek súlyos kockázatára;
  7. sürgeti az EU-t, hogy támogasson ideiglenes moratóriumot a haiti gyermekek újonnan történő örökbefogadásáról a kereső erőfeszítések megkezdését követő mintegy két éves időtartamra; felszólítja az EU-t, hogy lássa el a gyermekek alapvető szükségleteit és hozzon létre ideiglenes iskolákat, valamint sürgősen szervezze meg a gyermekek számára a tanácsadást;
  8. üdvözli az Európai Bizottság azon előzetes kötelezettségvállalását, hogy 30 millió eurós humanitárius segélyt biztosít, ugyanakkor aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az OCHA által kért 575 millió dolláros Haiti gyorssegélyt a hozzájárulások eddig csak 87 %-ban fedezik; hangsúlyozza, hogy ez a finanszírozás kulcsfontosságú a hosszú távú intézkedések fenntartása szempontjából; felszólítja a Bizottságot és valamennyi tagállamot, hogy tartsák tiszteletben az általuk vállalt elkötelezettségeket;
  9. üdvözli a G7-országok azon határozatát, hogy töröljék a Haiti nemzetközi adósságára vonatkozó igényeiket; elvárja, hogy minden ország és nemzetközi adományozó ugyanezt tegye; felszólítja a Nemzetközi Valutaalapot is, hogy az országot teljes mértékben mentesítse a fennálló adóssága alól, beleértve a 2010. januárban jóváhagyott 102 millió dolláros sürgősségi hitelt; hangsúlyozza, hogy a földrengés esetén nyújtott bármely sürgősségi segítséget adomány, nem pedig adósságot eredményező kölcsön formájában kellene nyújtani;

2010. február 10., szerda

10. megismétli az ENSZ humanitárius segítségnyújtásért felelős helyettes főtitkáranak a szállítási üzemanyagra vonatkozó felszólítását; felszólítja a tagállamokat, hogy nyújtsanak további szállítási segítséget az ideiglenes táborok, az elosztó központok és távol eső városok, illetve falvak számára;
11. hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú az ellátó konvojok biztonsága annak érdekében, hogy biztosítható legyen a készletek igazságos és nyugodt kiosztása, különösen a gyengék és leginkább rászorulóknak számára;
12. üdvözi az EU Tanácsának azon határozatát, hogy 350 főnyi katonai rendőrséget küld a segítségnyújtás támogatására Haitira – amely az ENSZ parancsnoksága alá fog tartozni –, és azt a döntést, hogy koordinációs egységet (EUCO Haiti) állítsanak fel Brüsszelben a proaktív európai válaszadás elősegítésére a hadászat és a biztonság területén, valamint az EU tagállamai által a segítség céljából felajánlott hozzájárulások összehangolására;
13. felhívja az ENSZ-t, hogy a haiti hatóságokkal együttműködve vizsgálja felül a MINUSTAH megbízatását, hogy az ország katasztrófa utáni szükségleteire is reagáljon, különös tekintettel a biztonsági kérdésekre;
14. hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a helyi hatóságok megfelelő segítséget kapjanak ahhoz, hogy serkenteni tudják a gazdaságot, mivel százezrek hagyták el Port-au-Prince-et, hogy vidéken telepedjenek le; felhívja az EU-t és a többi nemzetközi adományozót, hogy amennyire lehetséges, a helyben előállított élelmiszereket vásárolják;
15. támogatja az EU-nak az élelmiszer helyi előállításának a megrongálódott infrastruktúra helyreállításával, illetve a kistermelők (akik a nemzeti termelés 60 %-át adják) szükséges anyagokkal (magvakkal, trágyával és szerszámokkal) való ellátásával történő fokozására vonatkozó erőfeszítéseit, különösen a márciusban kezdődő ültetési időszakban;
16. kéri a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt az olyan „munkáért készpénzt” programok támogatása érdekében, amelyek igen fontosak a közösségbe történő készpénz áramoltatása szempontjából, és segítsen a bankrendszert újra felállítani és működőképessé tenni;
17. hangsúlyozza, hogy olyan hosszú távú befektetésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik olyan földrengésbiztos épületek és alapvető infrastruktúrák (vízellátás, úthálózat, elektromos áram) megépítését, amelyek a földrengést előtt vagy nem léteztek, vagy nem voltak megfelelőek, ami miatt a természeti katasztrófák potenciális hatása csak fokozódott;
18. összehív egy nemzetközi konferenciát és egy, az ENSZ-szel és a Világbankkal közös olyan összehangolt értékelést, amelynek célja a katasztrófát követő szükségletek felmérése, annak érdekében, hogy megállapítsák a hosszú távú újjáépítést a vészhelyzeti műveletek befejeztével;
19. felszólítja a nemzetközi közösséget annak biztosítására, hogy az újjáépítési folyamatban a haiti nép és kormány játszhassa a főszerepet annak érdekében, hogy felelősséget vállalhassanak közös jövőjükért;
20. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen az Európai Parlament elé a katasztrófa utáni szükségletekről készített átfogó értékelést és egy, az újjáépítés előrehaladásáról szóló jelentést;
21. sürgeti az EU-t, hogy működjön együtt a haiti hatóságokkal a katasztrófák megelőzésére és azok jövőbeli kezelésére vonatkozó tervek kidolgozásában; hangsúlyozza, hogy az újjáépítési erőfeszítéseknek a nemzeti prioritásokon kell alapulniuk, tiszteletben tartva a segélyezési hatékonyság elvét, és támogatva a haiti intézményeket hatékony kormányzási képességük visszanyerésében;
22. felhívja a nemzetközi közösséget, hogy kezelje Haitit kiemelten és használja ezt a lehetőséget a haiti szegénység okainak egyszer és mindenkorra történő elhárítására, és segítse Haitit, hogy a katasztrófából olyan jól működő demokráciaként kerüljön ki, amelynek gazdasága képes eltartani az ország népét;
23. elismeri az Európai Unió egyes tagállamai által az EU polgárvédelmi mechanizmusán keresztül végzett munkát és a – már órákkal a földrengés után felsorakozott – MIC- (Megfigyelő és tájékoztató Központ) és ECHO-csapatok által biztosított segítség hatékony összehangolását;

2010. február 10., szerda

24. megjegyzi, hogy a Bizottság első ízben szállított a helyszínre két modult, amelyek a Parlament támogatásával létrehozott, az EU gyors reakálási képességével kapcsolatos előkészítő tevékenységen keresztül váltak elérhetővé;

25. felszólítja a Bizottságot, hogy a lehető leghamarabb terjesszen elő javaslatokat egy, az EU polgári védelmi mechanizmusán alapuló uniós polgári védelmi erő felállítására, amelyek lehetővé teszik az Unió számára, hogy valamely katasztrófától számított 24 órán belül összegyűjtse a sürgősségi humanitárius segély biztosításához szükséges erőforrásokat;

26. hangsúlyozza, hogy egy európai gyorsreakálási mechanizmusnak az alábbi kritériumokat kell teljesítenie:

- civil és/vagy humanitárius
- állandó jelleggel működik
- bármikor és a lehető leggyorsabban mobilizálható
- az EU felségjelzése alatt működik
- tiszteletben tartja a nemzetközi humanitárius jogot
- nyitott a más, humanitárius tevékenységekben részt vevő szervezetekkel való együttműködésre
- felkészül az ENSZ-rendszerrel való együttműködésre
- nyitott a harmadik országokból érkező hozzájárulásokra
- tiszteletben tartja a tagállamok tervezett intézkedésekben való részvételének önkéntes jellegét
- folyamatosan arra törekszik, hogy a bármikor mobilizálható emberi és anyagi erőforrások színvonalát fenntartsa
- a tehermegosztás elvén alapul;

27. felszólítja az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét és a nemzetközi együttműködésért, humanitárius segítségnyújtásért és válságkezelésért felelős biztost, hogy vállaljon vezető szerepet az Unió válsághelyzetekre adott reakcióinak összehangolásában, élve a Lisszaboni Szerződésben létrehozott abbéli hatáskörével, hogy hatékonyabban hangolja össze az Európai Unió jövőbeli válságok során adott válaszleléseit, ugyanakkor használja fel az eddigi eredményeinket;

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottság elnökének, Haiti elnökének és kormányának, az ENSZ humanitárius ügyekért és gyorssegélyekért felelős főtitkár-helyettesének és a tagállamok kormányainak.